

РЕШЕНИЕ

№ 298

гр. Пловдив, 23.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛОВДИВ, XXIII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мария М. Дългичева

при участието на секретаря София Г. Чаушева
като разгледа докладваното от Мария М. Дългичева Гражданско дело № 20215330118817 по описа за 2021 година

М. М. С. е предявил против „Център за психично здраве – Стара Загора осъдителен иск с правно основание чл. 49 ЗЗД във вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД за заплащане на сумата от 5 100 лв., представляваща обезщетение за претърпени от ищеца неимуществени вреди – болки и страдания, вследствие на извършен от служител на ответника по отношение на ищеца медицински преглед без надлежно дадено от ищеца съгласие и издаден въз основа на този преглед документ, отразяващ неверни обстоятелства.

Ищецът твърди, че на ***** г. служители на МВР – Стара Загора и „ЦСПМ“ – Стара Загора са го откарали в „Център за психично здраве – Стара Загора“, където без негово съгласие и в нарушение на разпоредбите на Закон за здравето му бил издаден документ „Психиатрична консултация“, който документ отразявал неверни данни. В този документ му била поставена диагноза „Неуточнено личностно разстройство, комбинирано с алкохолна зависимост“. Вследствие на тези действия, и доколкото бил напълно психично здрав, ищецът сочи, че се почувствал унижен, с накърнено достойнство и чест, почувствал се безсилен срещу действията на лекаря, като изпитал срам от така поставената от него диагноза. Твърди, че доброто му име било накърнено, тъй като същият бил публична личност в гр. Стара Загора, работел като журналист, а в интернет изтекла информация за случилото се на ***** г., както и за поставената му диагноза.

Ответникът е депозирал в законоустановения за това срок по чл. 131, ал. 1 ГПК отговор на исковата молба и уточнение на отговора пред настоящия състав, като излага доводи за неоснователност на предявения иск. Соци, че при пристигане на ищеца в „ЦПЗ –

Стара Загора“ на ***** г. и в съответствие с медицински стандарт „Психиатрия“ дежурният лекар е провел интервю с него с цел оценка на психичното му здраве и съответно преценка за необходимостта от по-нататъшни действия по лечение. Твърди, че за проведеното интервю е издаден медицински документ „Психиатрична консултация“, който съгласно § 1, т. 1 от ДР на Закона за здравето е задължителна здравна документация. Твърди, че всички действия на медицинските лица от „ЦПЗ – Стара Загора“ ЕООД са извършени в съответствие с нормативните актове, уреждащи оказване на психиатрична помощ.

Съдът, като съобрази събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Районен съд – Пловдив е сезиран с осъдителен иск с правно основание чл. 49 ЗЗД във вр. с чл. 45 ЗЗД.

Възникването на спорното материално право се обуславя от осъществяването на четири групи материални предпоставки (юридически факти): 1) деяние (действие или бездействие); 2) противоправност (несъответствие между правно дължимото и фактически осъщественото поведение); 3) вреди (неблагоприятно засягане на неимуществената сфера на увредения – накърняване на неговия телесен интегритет, респ. на неговото достойнство и чест); 4) причинно-следствена връзка между противоправното поведение и настъпилите неимуществени вреди (вредоносният резултат в съвкупния съпричинителен процес между явленията в природата следва да е закономерна, необходима, естествена, присъща последица от виновното противоправно поведение на делинквента); 5) вина на делинквента, която съобразно уредената в чл. 45, ал. 2 ЗЗД оборима презумпция се предполага и 6) виновното лице да е причинило вредите при или по повод на изпълнение на възложената работа.

Отговорността по чл. 49 ЗЗД е за вреди, причинени виновно от лицата, на които е възложено извършването на работата. Вината се изразява в умишленото или по непредпазливост причиняване на вредата. В някои случаи се касае до неспазване на правилата за извършване на възложената работа, а в други случаи до невземане на необходимите мерки за предотвратяване на увреждането.

В случая се претендира обезщетение за вреди от незаконосъобразно извършен преглед от лекар в „Център за психично здраве – Стара Загора“, в резултат на който бил издаден документ, който отразявал неверни обстоятелства.

Съгласно разпоредбата на чл. 149, ал. 1 от Закон за здравето лечението на лицата с психични разстройства се извършва от лечебни заведения за първична или специализирана извънболнична помощ, лечебни заведения за стационарна психиатрична помощ, центрове за психично здраве, специализирани отделения към многопрофилните болници и домове за медико-социални грижи. Съгласно ал. 2 от същата разпоредба медицинските дейности, свързани с лечението на лица с психични разстройства, включват диагностични изследвания, медикаментозни и инструментални методи на лечение и психотерапия. Условието и редът за тяхното провеждане се определят с наредба на министъра на

здравеопазването.

Наредбата, издадена да конкретизира уредбата, касаеща лечението на лицата с психични разстройства, е Наредба № 1 от 11.01.2007 г. за условията и реда за провеждане на медицинските дейности, свързани с лечението на лицата с психични разстройства. Съгласно чл. 1, ал. 2 от Наредбата медицинските дейности включват 1. диагностични изследвания; 2. медикаментозно лечение; 3. инструментално лечение и 4. психотерапия. А съгласно чл. 4 от Наредбата лицата с психични разстройства се оценяват с набор диагностични изследвания, който включва на първо място психиатрично изследване с помощта на анамнеза, клинично интервю, клинично наблюдение и психодиагностични, лабораторни и инструментални методи, в т.ч. визуализация на мозъчни структури и функции и други изследвания, изчерпателно посочени в цитираната разпоредба. Следва да се обърне внимание и на разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Наредбата, съгласно която медицинските дейности в болничната помощ гарантират по отношение на всяко лице с психично разстройство провеждането на следните дейности: 1. при приемането: събиране на изчерпателни анамнестични данни, предварителен телесен и психиатричен преглед и определяне на работна диагноза, на първоначално лечение и на степента на зависимост от грижи; 2. в рамките на 24 часа от приемането: основното психиатрично изследване чрез провеждане на диагностично интервю, обсъждане на случая, консултации и първоначална формулировка по случая и лечебен план и определяне на лекуващ лекар.

От цитираната по-горе уредба може да се направи извод, че дейността по лечение на лица с психични разстройства е правно регламентирана такава, включително и с подзаконовни нормативни актове. Съгласно регламентацията на дейността, във всеки случай преди да се предприеме лечение на лице с психично разстройство се преминава през диагностични изследвания с помощта на анамнеза и клинично интервю, т.е. при постъпване в което и да е от изброените в чл. 149, ал. 1 33 лечебно заведение се прави предварителен преглед с цел установяване състоянието на пациента и евентуална преценка за необходимостта от по-нататъшни действия по лечение. Снетите данни се обективират в съответната здравна документация, като изготвянето на такава е задължение на всеки един лекар, извършил съответния преглед.

В конкретния случай се установи, че на **** г. ищецът е бил заведен в „ЦПЗ – Стара Загора“ от екип на Център за спешна медицинска помощ – Стара Загора и служители на П-ро РУП – Стара Загора за оказване на спешна медицинска помощ. При постъпване на ищеца дежурният лекар е провел първоначално интервю, след което е издал съответния здравен документ, а именно Психиатрична консултация № **** г.

Настоящият състав намира, че действията на лекарят, извършил прегледа, не могат да се считат за противоположни, доколкото последният е законово задължен при постъпване на пациент да извърши преглед, както и да обективира резултата от него в съответната здравна документация. Както стана ясно и по-горе в изложението, съгласно цитираната подзаконова нормативна база, за да бъде извършена оценка на психичното здраве на постъпващия в лечебното заведение, е необходимо да бъдат снети анамнестични данни, респ. да се прецени

нуждае ли се пациентът от последващи грижи или не. Дежурният лекар е действал напълно законосъобразно, в кръга на възложените му от закон правомощия и най-вече – в интерес на постъпилия пациент. В тази връзка следва да се отбележи, че правото на гражданите на достъп до здравно осигуряване и медицинска помощ е конституционно гарантирано /чл. 52 КРБ/, откъдето следва и че целта на правната регламентация /в конкретния случай тази, уреждаща дейността по лечение на психичното здраве/ е да осигури всички необходими мерки, гарантиращи адекватна и сигурна здравна диагностика, както и последващи действия по лечение.

Настоящият състав не споделя доводите на ищеца за това, че противоправността на деянието се състои в извършен преглед въпреки несъгласието на пациента. Действително в психиатричната консултация е отразено, че по време на психиатричното интервю пациентът няколкократно е отказал да му се прави експертиза. Не се установява, обаче, това правомощие на дежурният лекар да е извършено произволно и с цел да бъде увреден пациента, а напротив – в негов интерес, и в интерес на обществото. Общественият интерес от това гражданите да имат достъп до здравни грижи, да се осигури адекватна диагностика на лицата с компрометирано психично здраве, респ. тяхното лечение, надделява над личния интерес, свързан с простото нежелание да се отговори на няколко въпроса, зададени от лекар, с цел снемане на анамнестични данни.

На следващо място следва да се отбележи, че ищецът е бил заведен в центъра за психично здраве от органи на МВР, а съгласно чл. 4 от ЗМВР държавните органи, организациите, юридическите лица и гражданите са длъжни да оказват съдействие и да спазват разпорежданията на органите на МВР, издадени при или по повод осъществяване на определените им със закон функции. Тоест в случай, в който орган на власт е извършил преценка, че състоянието на едно лице изисква оказване на спешна психиатрична помощ, като го е откарал до съответното ЦПЗ, то дежурният лекар е длъжен да извърши първоначално интервю за оценка на психичното му здраве.

Ищецът твърди, че неимуществените му вреди са произлезли както от извършения въпреки неговото несъгласие преглед, така и от отразеното в медицинската документация, като се сочи, че поставената диагноза била невярна. Настоящият състав не споделя доводите на ищеца. Медицинският извод на лекаря, преценката, произтичаща пряко от констатираните посредством прегледа факти, са професионални такива, извършени в кръга на предоставените му от закона правомощия – по диагностика и лечение. По делото не бе установено нарушение на тези правомощия. Следва да се отбележи, че от извода на дежурния лекар не са настъпили вредни за пациента последици. Макар на ищеца да е предложено доброволно лечение, същият е отказал провеждането му и е напуснал лечебното заведение. Професионалната преценка на извършилия прегледа лекар не би могла да се квалифицира като правонарушение, доколкото от нея не са произлезли каквито и да било негативни за ищеца последици, респ. не бе установено по безспорен начин настъпването на вреди.

Противоправността като обективен елемент от фактическия състав, обуславяща

отговорността за непозволено увреждане, представлява по своето правно естество несъответствие между предписаното от уредените нормативни или общоприети правила поведение и фактическо осъществено от деца, което в настоящия случай не се установи.

Следователно след като не се установи наличие на противоправно деяние от страна на служител на ответника, то не е налице една от кумулативно изискуемите предпоставки за ангажиране специалната деликтна отговорност на ответника по реда на чл. 49 ЗЗД и съдът не следва да пристъпва към разглеждане на останалите предпоставки за уважаване на предявения иск.

За пълнота на изложението следва да се посочи, че ищецът, чиято е доказателствената тежест за установяване на това правнорелевантно обстоятелство, не установи при условията на пълното и главно доказване по реда на чл. 154, ал. 1 ГПК, че е претърпял твърдените неимуществени вреди.

По така изложените съображения предявения иск следва да бъде отхвърлен.

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от М. М. С., ЕГН *****, с адрес гр. С. З., ул. „В. Л.“ № **, против „Център за психично здраве – Стара Загора“ ЕООД осъдителен иск с правно основание чл. 49 ЗЗД във вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД за заплащане на сумата от 5 100 лв., представляваща обезщетение за претърпени от ищеца неимуществени вреди – болки и страдания, вследствие на извършен от служител на ответника по отношение на ищеца медицински преглед без надлежно дадено от ищеца съгласие и издаден въз основа на този преглед документ, отразяващ неверни обстоятелства.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд - Пловдив в двуседмичен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от настоящото решение да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Пловдив: _____/п./_____